

İmtiyaz sahibi: ŞEVKET BİLGİN
Başmuharrir ve umumî neşriyat müdürü:
HAKKI OCAKOĞLU

ABONE ŞERAITI

DEVAM MUDETTİ Türkiye için Harış için
Senelik 1400 2900
Altı aylık 750 1650
Günlü geçmiş nüshalar (25) kuruştur.

TELEFON : 2697

Yeni Asır

Cumhuriyetin ve Cumhuriyet eserinin belgisi, sabahları çıkar siyaset gazetesidir

Almanyada gıda gittikçe azalıyor

Paris, 21 (Ö.R) — Paris - Soir gazetesinin verdiği bir habere göre Almanyadaki gıda maddeleri buhranı her gün biraz daha artmaktadır. Rejim hakkında söz söyleyenler veya harbin memleketi sıkıntı yarattığını söyleyenler Gestapo tarafından şiddetle takip edilmektedir. En ufak ceza üç sene sürgündür.

YENİ ASIR matbaasında basılmıştır

Norveçliler Kahramanca Döğüşüyor

Harp çok şiddetlendi

İki taraf ta ağır zayıat verdiler. Almanlar şimalde rücata başladı, Cenupta ilerleyişleri yavaşladı
Sivilleri öldürüyorlar

İNGİLİZLER GALİP

Löndra 21 (Ö.R) — Deyli Ekspres muhabiri İngiliz kuvvetlerinin Norveçin dağlık arazisinde Alman kıtaatıyla çarpışmakta olduğunu haber vermiştir. İngiliz kuvvetleri büyük muvaffakiyetler kazanmıştır. Bilhassa Kanadalı askerlerin gösterdikleri yararlık pek büyüktür.

BERGENE DOĞRU

Royter muhabiri de, Bergenin doğusunda İngiliz kıtaatının stratejik ehemmiyeti haiz bir mevki işgal ettiklerini ve bu mevkin Bergen demiryoluna ka-

— SONU 4 ÜNCÜ SAHİFEDE —

Tecavüz felâketine uğrayan Norveçin Löndradaki sefiri

Amerikada harp havası artıyor

Japon ihtirası ve Nazi tehlikesi Amerikayı harba doğru sürüklemektedir

Vaşington 21 (Ö.R) — United Press bildiriyor:

Amerikanın umumî harpte olduğu gibi harba sürüklenip sürüklenmeyeceği mevzuu şimdi Amerikada yaşayan milyonlar insanı meşgul eden en mühim sualler arasındadır.

Amerika reisinin intihabat üzerinde müessir olmak için, Amerikanın menfaatlerine muhil olarak bir karar vermek istemeyeceği muhakkak ise de, Amerikan bünye ve karakterini tanıyanlar Amerika için harp ihtimalinin her gün bir kaç fersah daha yaklaştığını itiraf ediyorlar.

Amerika harbe müdahale arzusunda değildir. Ancak, onu harba sevkedecek olan sebepler ikidir:

1 — Amerikanın menfaatleri ve mütefiklerin zaferine olan ihtiyacı ...

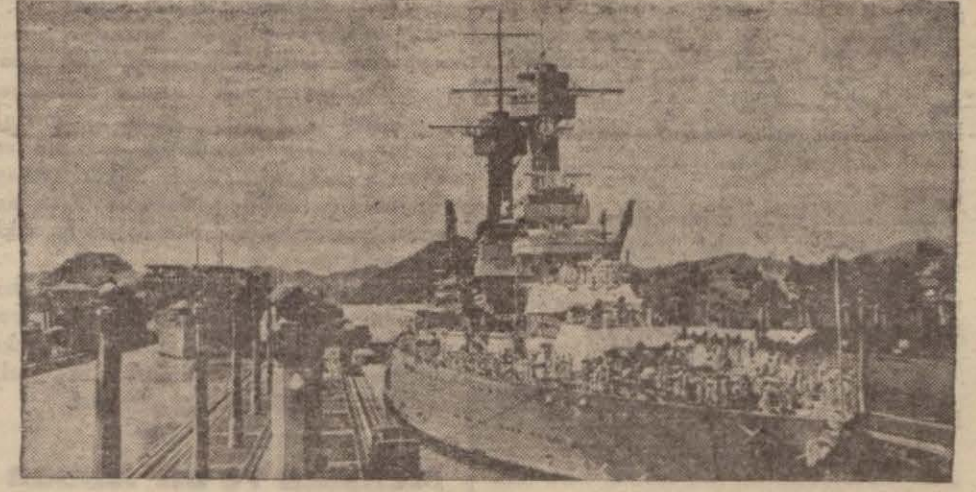
2 — Gittikçe bariz bir şekil alan Japon tehlikesi...

Ruzvelt, yeniden muntazam ihtiyat ordusu tesis eden, seferber edilebilir, talim ve terbiye görmüş askerler miktarına yeniden 75000 kişi ilâvesini emretmiştir.

Amerika Midway, Havai ve Hodiyağ adalarında yeni üssülharekeler tesis ediyor. İnşa edilen üssülharekelerden bir kısmı Vaşington muahedesinin tahkimini temin eylediği muntaka dahilinde bulunmaktadır.

BEŞ BİN PARÇA ADA

Sonra, Pasifik Okyanusunun birer ucuna sahip olan Amerika ve Japonya arasında daimî niza mevzuu olan ve büyük harpten sonra Japonların eline geçen Marşal, Karolin ve Maryan adalarında Japonyanın her gün yeni üsler te-

Amerika donanmasından kuvvetli bir parçası eyledikleri meydandır. Son günlerde bu üsler bir kaç misli artmıştır. Bu Beş bin küsur parçadan ibaret olan bu tesisler Amerikanın gözüne korku vermekte ise de şimdilik Amerika bunu an-

Yugoslavya başvekilinin beyanâtı

“Her taarruzu şiddet ve kuvvetle karşılayacağız,”

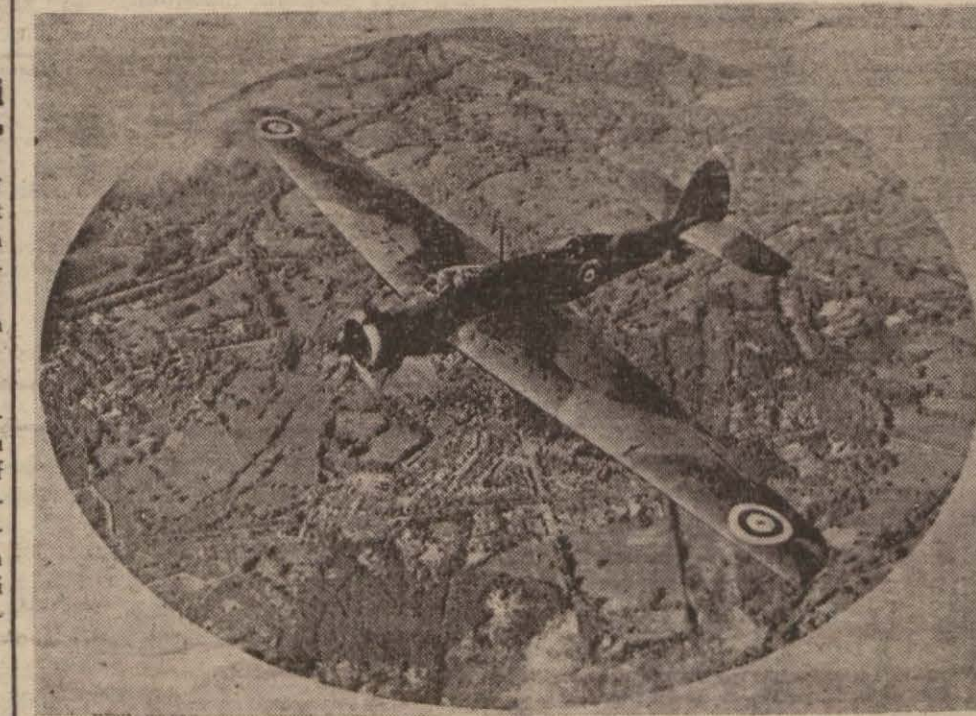
Belgrad 21 (Ö.R) — Yugoslavya başvekilî Paris - Soir muhabirine, haric vaziyet ve Yugoslavyanın Balkanlardaki vaziyeti hakkında beyanatta bulunmuştur. Başvekil şöyle demiştir:

— Hudutlarımıza, nereden gelirse gelsin vukubulacak her türlü taarruzu kuvvetle karşılayacak ve defedeceğiz. Yugoslav ordusu yapılacak her taarruzu karşılamaya âmadır.

Bir Danimarka hava üssü bombalandı

Almanlar Şimal denizine yine mayn dökmüşler

Alman hava hücumları tesirsiz kaldı

Son iki gün içinde hava harpleri korkunç bir şekil aldı

Rumen tayyareleri Bulgaristan arazisi üstünde uçtu

Bulgarlar ateş açtılar

Sofya, 21 (A.A) — İki askeri Romen tayyaresi on beş dakika kadar Bulgar arazisi üzerinde uçmuştur. Bulgar dağı bataryaları bu tayyarelere karşı ateş açmıştır.

«Düşman taarruz etti, bombalandık ve düşmanı düşürdük.»

ALMAN TAYYARELERİ İNGİLTEREDE

Löndra, 21 (A.A) — Alman olduğu zannedilen, fakat hüviyeti kat'i şekilde tesbit edilemeyen bir tayyare dün Şetland adaları şimalinde görülmüştür. İngiliz avcı tayyarelerinin havalandırması üzerine bu tayyare gözen kaybolmuştur.

Löndra, 21 (Ö.R) — Bu sabah Alman tayyareleri İngilterenin şimali şarki sahili üzerinde faaliyete geçmiş, dağı tayyare topları faaliyete geçtiği sırada havalandırılan Royal Air Force tayyareleri düşmanı kovalamıştır.

İNGİLİZ TAYYARELERİ DANİMARKADA

Löndra, 21 (Ö.R) — İngiliz hava nezareti evvelki gece İngiliz tayyarelerinin Danimarkanın şimal mntakasunda kâin Halsborg hava meydanına muvaffakiyetle taarruz ettiklerini bildirmekte-dir.

Löndra, 21 (Ö.R) — İngiliz tayyareleri dün gece Danimarkada Almanların elinde Alborent tayyare karargâhını bombalamışlardır. Bir çok tayyareler yanmıştır.

GARP CEPHESİNDE ŞİDDETLİ HAVA HARBI

Löndra, 21 (Ö.R) — Britanya tayyareleri Garp cephesinde dün üç defa düşman tayyareleriyle şiddetli muharebelere giriştiler.

İngiliz tayyareleri 111 Heinkel tipinde bir Alman tayyaresini hemen düşürdüler.

Üç Messersmidin himayesinde bir Heinkel tayyaresi de düşürüldü.

DENİZDE ALMAN TAARRUZLARI, Löndra, 21 (Ö.R) — Amirallik daire-

— SONU 3 ÜNCÜ SAHİFEDE —

SON DAKİKA

Almanların hudutta görünmesi İsveçte endişe uyandırdı

Stokholm, 21 (Ö.R) — Alman kıtaatının İsveç hududunda görünmesi, İsveç makamlarını endişeye sevk etmiştir. İsveç Başkumandanlığı, bu hududlarda acele ve pek ciddi tedbirler almıştır.

İsveç, Alman tehlikesine karşı kendini ciddi surette müdafaa edecektir.

Bir gazete diyor ki: «Biz komşularımızdan memnunduk. Yeni komşulara içimizin huzur ile «Hoş geldin» diyecek halde değiliz. Bahusus bu komşu Almanya olursa hiç de hoşuma gitmez.»

Altınordu Beşiktaş Yendi

Vefa - Altay, Fener - M. Gücü berabere kaldılar. Galatasaray Gençler Birliğine galip

İstanbul 21 (Hususî muhabirimizden) — Milli küme maçlarına açık, bol güneşli bir havada başlandı. Şeref standında ilk oyunu Altayla Vefa takımları yaptılar. Vahap, orta muhacim mevkiinde idi.

Oyunun ilk devresi tamamen muvazeneleşmiş, iki takım da zevkli birer oyun çıkarmıştır. İki taraf ta çok hesaplı oynuyor, gol vaziyetleri pek az ele-

Her yerde casuslar çoğaldı

300 Alman Romanyadan hudut dışına atıldı

İsviçre harbiye nezareti müşavirlerinden birisi tevkif edildi, Bulgaristanda 869 şüpheli şahs var

Mussolini dün bir nutuk söyledi

On binlerce halka hitap ederken «Çalışın ve silâhlanın!» dedi.

Roma, 21 (Ö.R) — Bugün İtalyada Roma şehrinin senî devriyesi münasebetile şenlikler yapılmıştır.

B. Mussolini, on binlerce İtalyanın toplanmış Venedik meydanına nazır olan balkona çıkarak halka ezümle şöyle hitap etmiştir:

«Sizlere söyleyecek bir sözüm vardır: Milletin yükselmesi için çalışın ve silâhlanın.»

On binlerce halk bu sözleri «Evet.» diyerek telcarlamıştır. Mussolini bunun üzerine Roma'ya gelen müstahsil mü-

B. Mussolini

Almanlar Danimarkayı nasıl işgal etti?

İngiliz sefaret erkânını kamyonlara doldurmuşlar, Fransızlara ziyafet vermişler

Danimarka işgal olununcaya kadar Fransızca Paris Suvar gazetesi için Kopenhag muhabirliğini yapan Gaston Trier Hollanda'da avdette muvaffak olmuştur.

Kopenhag muhabiri Gaston Trier'den tam bir hafta haber alınmamıştı, arkadaşlarıyla karşılaşınca ilk sözü: — Of, demek oldu, o kadar uzaktan geliyorum ki...

NASIL İŞGAL ETMİŞLER?

Sonra Danimarka işgalini şöyle anlatı: —

Alman kitalarının Danimarka topraklarına girmiş olduklarını sabahın saat üçünde haber aldım. Alman motörli kitaları gece yarısından biraz sonra hududu aşmışlardı. İlk isim telgraf çekmek oldu, sonra telefon emriyle Fransızların aradım. Fakat bütün yollar kesilmişti.

Almanlar sabahın dördüne kadar merkez garı, radyo istasyonlarını, telgraf merkezlerini, telefon santrallerini ve gazetelerini idare ve matbaalarını işgal etmişlerdi.

Birdenbire müthiş bir gürültü işitildi. Üç yüz tazyare gök yüzünü doldurmuştu. Alacak mesafeden uçan bu tazyareler birbirine birleşmiş kara bir bulut halinde Kopenhag semalarını kaplamışlardı.

Saat tam beşte bütün bankalara vaziyet edilmişti, fahi hesaplardan da 300 krondan fazla çekmek men edilmişti.

İNGİLİZ ve FRANSIZLARA YAPILAN MUAMELE

Fransız ve İngilizlere yapılan muameleler arasında bariz bir fark vardı.

Almanlar şehre girdikleri zaman, İngiliz diplomatlarını her zaman bira nakli için kullandıkları iki açık kamyonu doldurdular. Danimarkadaki İngiliz temsilci tekler teker istisna edilmiş ve hepsinin üzerleri ve evleri inceden incecye aranmıştı.

Fransız diplomatlarına böyle bir muamele yapılmadı.

KOPENHAGDA HAYAT

Benim oturmakta olduğum İngiltere oteli Danimarkadaki Alman kitalarının erkânı harbiye merkezi olmuştu.

— Nasıl avdet ettiniz?

— Yolculuğumuz normal bir şekilde geçti. Almanlardan gerçekten Almanlar bize mükemmel bir ziyafet verdiler, hatıta sofrada şarap ta vardı, tabii bütün bunların gayesi propaganda idi.

DANIMARKALILARIN SEMPATİSİ

Kopenhagdan ayrılmış Danimarkalılar bizim seferimize bir resmi kabul tertip etmişler ve istasyonda karlıklarımıza çiçek verirken: — Allah cesaret versin. Biz de kalbimizle sizinle beraberiz. Diye bağışladılar.

Aynı trenle Fransız ve İngiliz gazetecileri ile Fransız ve İngiliz sefaret ve konsolosluklarına mensup bütün memurlar Lâhey'e gelmışlerdir.

Danimarkadaki Fransızlar arasında yalnız iki kişi Almanlar tarafından tevkif olunmuştu.

DANIMARKA KRALI NE DİYOR?

Yola çıkmazdan evvel Danimarka kralı Kristianı gördüm. Sizi temin ederim kral fevkalade bir cesaretin timsali idi. Şu sözleri söyledi:

« — Siz muhakak ki tekrar buraya geleceksiniz. Buna kat'i imanım var. Ufuk muhakak ki aydınlanacaktır. Sena uzun müddet siyah bulutlarla kapalı

NAZARI DİKKATE

İdarehanemize verilen malumata göre bir şahıs kendisine Yeni Asır gazetesi seyyar muhabiri üstünü takınarak bazı kazalarda, köylerde abone kaydetmek imiş.

Gazetemizin seyyar muhabiri olmadı gibi abone kaydına salâhiyetli memuru dahi yoktur. Karilerimizin nazarı dikkatini celderiz.

ŞEHİR HABERLERİ

İngiliz şirketinin mümessilleri bekleniyor

Enko şirketi mümessilleri Bükreş ve Belgrad'da temaslara başladı

İngilterenin Balkanlar'da ithalat ve ihracat işlerini tanzim maksadıyla faaliyete geçirdiği «ENKO» şirketi mümessilleri Bükreş ve Belgrad'da temaslara başladı.

Bu şirket mümessilleri yakında memleketimize de gelecek ve şirketin meclisi idare azasından biri Balkanlar ticaretini Türkiyeden idare edecekler.

Şirket ithalat ve ihracat birliklerimizle temas ederek doğrudan doğruya anlaşmalar akdedecekler.

İSMETPAŞA KIZ ENSTİTÜSÜ MUALLİM KİSİMİ

Maarif vekâleti, İsmetpaşa Kız enstitüsünde bulunan iki senelik muallim kısmını 1940 - 1941 ders yılından itibaren üç seneye çıkarmaya karar vermiştir. Buna mukabil ihtisas sınıfı ilâve olmuştur. Bu ders yılında muallim kısmının ikinci sınıfını bitirecek olanların üçüncü sınıfa devamları ihtiyarı olacaktır. İki senelik kısmı bitirenler orta mekteplere üç senelik kısmı bitirenler enstitü ve liselere öğretmen olabileceklerdir.

Mahkemelerde :

Dün yakalanan iki hırsız mahkûm oldu

Muhakeme hemen bitirildi

Karşıyaka pazarında dün bir hırsızlık olmuştur.

Ali oğlu Hüseyin Orman adında bir şahıs, Abdullah Yılmazın eşya sergisinden bir top kumaş çalıp kaçarken tutulmuştur.

Abdullah derhal muhakemesi yapılmış ve iki ay on gün hapsine karar verilmiştir.

İKİ KADINA

Hakaret eden mahkûm

Kıracıları bulunan Halil kızı Fatma ve Hürşideye hakaret etmekten suçlu İzzet oğlu 35 yaşında Ali Çavuşun dün meşhur suçları kanununa göre muhakeme yapılarak 11 gün hapsine ve yedi lira para cezasına mahkûmiyetine karar verilmiştir.

İŞÇİ YURDDAŞ..

Makineler de yasar.

Makinelerin de bir ömrü var. Onlara hor bakarsan, çabuk ihtiyarlar ve ölürlür.

Onlara iyi bakarsan, daima genç ve dinç kalırlar.

Kıyma makinelerin canına..

ULUSAL EKONOMİ VE ARTIRMA KURUMU

Millî hâkimiyet ve çocuk bayramları yarın

Yarın, hâkimiyetin kayıtsız ve şartsız olarak millete intikal ettiği tarihi ve mesut günün yıldönümüdür. Milli hâkimiyetin manasını genç neslin ve bahusus çocukların tâze dimağlarına aşılamakta faydalı gören Cumhuriyet hükümeti, 23 Nisan tarihini aynı zamanda çocukların bayramı ittifakı eylemiştir.

Genç yavrular yarın saat 10.30 da Cumhuriyet meydanında yapılacak törene iştirak edeceklerdir. Bandonun çağacağı istiklâl marşından sonra Parti ve

çocuk esirgeme kurumu adına iş bankası müdürü B. Hâki Erol tarafından bir nutuk irat edilecek, bunu iki öğretmen okuyacağı şiirler takip edecektir. Çocuk oyunları en son olarak günün neşesine yeni bir neşe katacaktır.

Salı ve Çarşamba günleri çocukların Kültürparka girmeleri serbesttir.

Çocuk haftası münasebetiyle Esnaf ve Ahali bankası umum müdür müvini B. Kemal Talât tarafından yarın saat 17 de bir konferans verilecektir.

Dünkü at koşuları

İkinci koşuda ikinciliği kazanan hayvanın bir kısım sikletini düşürmüş olduğu görüldü, aldığı derece muteber sayılmadı.

Baysalın Borası almıştır.

Üçüncü koşu dört ve daha yukarı yaştaki saf kan İngiliz at ve kısıraklarına mahsustur. Mesafesi 2400 metre, ikramiye tutarı da 750 lira idi.

Bu koşuya dört hayvan yazılmış ise de Yatağan koşmadığından yalnız üç hayvan girmiştir. Birinciliği bay Asım Çirpanın Dandisi, ikinciliği yine Asım Çirpanın Komisarız, üçüncülüğü de bay Halim Aysinin Şipkası almıştır.

Dördüncü koşu, üç yaşındaki saf kan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustur. Mesafesi 2000 metre, mecmu ikramiyesi de 500 lira idi. Bu koşuya yalnız iki hayvan girmiş, bay Fevzi Lütfü Kara Osman oğlunun Tayısı birinciliği, B. Salâhettin Başlangın Güravakı ikinciliği almıştır.

Beşinci ve son koşu, üç yaşındaki saf kan Arap erkek ve dişi taylara mahsustur. Mesafesi 1200 metre, umum ikramiyesi de 370 lira idi. Bu koşuya yalnız Albay İsmail Tekçen'in Tuna ve Sava adlı iki tayı iştirak etmiş, Tuna birinci, Sava ikinci gelmiştir.

Önümüzdeki pazar günü, ilkbahar at koşularının sonucusu olan ve İzmir Muhasebei Hususiyesine tertip edilen koşu yapılacaktır.

Matbuat kanunun yeni maddeler konuluyor

Millî hisleri rencide eden ve millî emniyetimiz bakımından mahzurlu olan neşriyat menolunuyor..

Matbuat kanununun 35 inci maddesine iki fıkra eklenmesi hakkında Dahiliye vekâletince hazırlanmış ve Başvekalet tarafından geçen birinci kânunda Büyük Millet Meclisine takdim edilmiş olan kanun lâihyası Dahiliye ve Adliye encümenlerinde müzakere edildikten sonra umumî heyete sevkolunmuştur.

Matbuat kanununun 35 inci maddesi, gazete ve mecmualarda neşri menü bulunması hususlarına aittir. Bu maddede eklenmesi istenilen iki fıkra ile, bilhassa adliyece yapılmakta olan tahkikat neticelenmesinden evvel, neşri mahzur tevlit etmesi tabii görülen bazı haller daha sayılmaktadır. Kanunun aynı maddesi, bu hükme muhalif hareket edenler hakkında cezaî hükümleri de ihtiva ettiğinden bu suretle ferdi haklar, mahzurlu neşriyat karşı emniyet altına alınmış bulunmaktadır.

Bugün meriyette bulunan matbuat kanunu, ferdi hakların muhafaza ve vikayesi hususunda ihtiva ettiği bu sarahatle mukabil, millî vahdet, emniyet ve âhengiye akyurı gelebilecek neşriyat için her hangi bir memnuiyeti ihtiva etmemekte ve bu yüzden bu gibi neşriyatta bulunanlar hakkında kanunî tabakat yapmak mümkün olamamaktadır. Son zamanlarda bazı gazete ve mecmu-

Her yerde casuslar çoğaldı

— BASTARAFI 1 İNCİ SAHİFEDE

ların Yugoslavyayı kendilerine merkez yapılmalarına kat'iyen müsaade etmeyecektir.

Dahiliye nezareti ve Belgrad emniyet müdürlüğü icap eden tedbirleri almışlardır. Bu yaz mevsiminde Dalmasya sahillerine gelecek turistler sıkı surette kontrol edilecektir.

BULGARİSTANDAKİ ŞÖPHELİ EŞHAS

Sofya, 21 (Ö. R) — Dahiliye nezareti, halen Bulgaristan'daki şehirlerinde 869 şüpheli şahsan vaziyetlerini kontrol etmektedir. Bunlar arasında vaziyetlerini emniyet verici bir şekilde isbat edemeyenler veya karışık işlere alet olanlar ve casuslar hemen hudud haricine çıkarılacaktır.

Sofya, 21 (A.A.) — Bulgar hükümeti, Bulgaristan arazisinde bulunan ecneblerin vaziyetlerini tedkik ve kontrol etmek üzere hususi tedbirler almıştır.

alarımızda millî hislerimizi inciten ve bu maksatla millî tarihi yanlış gösteren yazılarla, memleketin emniyeti ile alakadar meseleler üzerinde hükümetce yapılmakta olan tahkikattan ve gene emniyetin temini bakımından alınan tedbirlerden bahsedene yazılar çıktığı görülmüştür. Millî suur ve hassasiyetimizle telifi mümkün görülmiyen ve millî emniyetimiz bakımından büyük mahzurları aşikâr bulunan bu gibi yazıların neşrine meydan verilmemek üzere yeni kanun lâihyasının hazırlanmasında lüzum hasıl olmuştur.

Lâihyanın encümenlerdeki müzakeresi sırasında 30 uncu maddenin de değiştirilmesi icap ettiği görülmüş ve bu madde üzerinde de tadilat yapılmıştır.

idik. Şimdi bunlar ne olacak Madam?.. — Onları yola çıkarmak lâzım.

Sentantuan varoşuna gönderilecek yerde, silâhşorların bazı mühim geçit yerlerini tutmuşlar daha muvafık buluyorum. Bu suretle amele mahsur bir vaziyette bırakılmış olacaktır.

Mütaleanız çok müsp, Madam... Fakat her şeyden evvel, Paris ahalisini teskin etmek lâzım... Fikriniz kalırsa yüzde on kazanç vergisinin kaldırılmasına dair bu sırada bir ferman nesredilmesinde heyecanda bulunan efkâr üzerinde iyi bir tesir husule getirir...

— Acaba bu mütaleanızı krala da aytınız mı, mösyö de Şamiyar?..

— Hayır Madam?.. Yalnız fikrimi açık bir surette bildirmek için beni pek ziyade tazyik eden krala, yeniden bazı vergiler ihdasının hiç bir suretle muvafık olamayacağımı anlattım...

Nazır biraz daha orada kaldıktan sonra, siyah silâhşorların kumandanına müfrezesini alıp yola çıkmasını emrini vermek ve piyade alaylarına verilecek parayı da alâkadarlara göndermek üzere Madam de Mentetonu...

— Her halde bu gelen benim sadık oda hizmetçim olacak, dedikten sonra karpıya doğru dönüp «girs» diye seslendi...

Madamın tahmini veçhile bu gelen oda hizmetçisi Jermen idi...

Polis dairesine mensup bir hafife ona müraacatla hanımıyla gayet mühim ve müstaecl bir iş için görüşmek istediğini söylemiş, kız da bunu haber vermek üzere kralın odasına girmişti...

On dördüncü Lui hafiyenin nezdine getirilmesi emrini verdi...

Jermenin delâletle odaya giren ha-

Altınordu Beşiktaş Yendi

Vefa - Altay, Fener - M. Gücü berabere kaldılar. Galatasaray Gençler Birliğine galip

— BASTARAFI 1 NCI SAHİFEDE —

İkinci devre, daha canlı ve seri idi. Vahap ikinci devrenin beşinci dakikasında bir fırsat kaçırdı. Vehabin 27 inci dakikadaki bir golüne Sulhi 32 inci dakikada mukabele etti. Bilâhara iki taraflar birer gol çıkarmış ve maç 2 - 2 berabere bitmiştir.

ALTINORDU - BEŞİKTAŞ:

İzmir şampiyonu Altınordu takımı, Beşiktaş günün en heyecanlı ve zevkli maçını yapmıştır. Maçın tafsilatına girmeseden evvel, İzmir şampiyonunun İstanbul'da cidden güzel bir oyun çıkarmak çok beğenildiğini kaydelemek isterim.

Oyunun ilk dakikalarında taarruza geçen Beşiktaş muhacimleri gol peşinde koşmaya başladılar. Hakem on ikinci dakikada Altınordu aleyhine bir penaltı cezası verdi. Fakat Beşiktaşlı Hakko fena bir vuruşla hakiki bir golü kaçırdı.

Sanki bu fırsatın kaçışı Altınordu için bir parola imiş gibi kırmızı - lacivert muhacimler hemen taarruza geçtiler. Teknik bir oyunda Beşiktaş müdafasını allak bullak ettiler. Şimdi Altınordu takımı pek canlı, oyunun üzerinde tam hâkimiyet tesisi eylemiş bulunuyordu.

27 inci dakikada Adilden güzel bir pas alan Sait, Altınordunun ilk golünü yaptı.

37 inci dakikada Namuk'un bir ara pasını alan Sait Beşiktaş müdafasını altıttı. Ve topu ikinci defa, ağlara taktı.

40 inci dakikada Altınordu üçüncü golü de çıkardı. Bu suretle ilk devre 0-3 Altınordu lehine bitti.

İkinci devrede İzmir şampiyonu müdafaa oyunu tabikine bağlayınca Beşiktaş oyun üzerinde hâkimiyet tesis etti. Netekim dördüncü dakikada Şeref, Beşiktaşın ilk golünü yaptı.

14 üncü dakikada Sait, Altınordu hesabına dördüncü golü de kaydedince Beşiktaş takımı sert bir oyun çıkarmaya başladı.

19 zuncu dakikada Hakki, 38 inci dakikada İbrahim Beşiktaşın ikinci ve üçüncü gollerini çıkardı.

Oyunun son beş dakikasında Beşiktaş muhacimleri çok asabi oynamış, Şeref kasten tekme attığından oyundan çıkarılmıştır.

Bu suretle İzmir şampiyonu kendi sahasında Beşiktaş üçe karşı dört golle yenmiştir.

ANKARADAKİ MAÇLAR

FENER - MUHAFAZGÜCÜ:

Ankara 21 (Hususî) — Fenerbahçe takımı bugün 19 Mayıs stadında Muhafızgücü takımıyle 25000 kişilik bir seyirci kütlesi huzurunda ikinci maçını yaptı.

Fenerbahçe bugün, dünkü oyunuyla kabili kıyas olmayacak bir oyun çıkardı. Diğer taraftan Muhafızgücü aşağı yukarı Fenerbahçe ayarında bir oyun çıkarmakla seyircilere güzel bir maç seyretmek fırsatını veriyordu.

Maç gittikçe seri bir cereyan almaktadı. Fenerbahçenin bütün skunkları tam bir sansızlıkla kale deriğinde kalıyordu. Bununla beraber Fenerbahçe ilk devreyi 0-1 galip bitirdi.

Muhafızgücü oyunun ikinci devresinde daha güzel oynadı ve 18 inci dakikada beraberlik golünü yaptı.

Fenerbahçe 34 üncü dakikada tekrar galibiyet golünü attı. Son dakikada Muhafızgücü tekrar beraberlik golünü yaptı. Oyun 2-2 beraberlikle bitti.

GALATASARAY - GENÇLERBİRLİĞİ

İkinci maç Galatasaray - Gençlerbirliği takımları yaptı. Oyunun onuncu dakikasında Galatasaray bir penaltı kazandı. Buduri bunu gole tahvil etti. Bilâhara çok güzel oynayan Gençlerbirliği gol çıkarmamıştır. Bu suretle maç 0-1 Galatasarayın galibiyetiyle bitti.

Şunu da kaydelemek isterim ki bu maçta her iki takım da parlak bir oyun çıkarmış degillerdir.

DEMİR MASKE

Büyük tarih ve macera romanı (İKİNCİ KISIM)

— 171 —

BASTIL ETRAFINDA MAYISIN ÜÇÜNCÜ PAZAR HAFTASI

Mayıs ayına mahsus gayet güzel bir sabah başlamış bulunuyordu. Sema'nın üstünde kendi mavî renginden başka ufak bir leke bile görünmemekte idi.

Gece ikiden bir çark rüzgârı gök yüzünü kaphyan koyu siyah bulutları oradan tamamiyle gidermişti. Ve bu hal Parislileri pek ziyade sevindirdi.

linde, bir türlü dinmek bilmiyen sürekli yağmurlar bütün ahalide büyük bir can sıkıntısı tevlit etmişti.

Luvr sarayında saat yediyi çaldığı sırada harbiye ve maliye nazırı monsenyör Şamillarda madam Dö Mentenonun dairesine girmek üzere bulunuyordu.

O vakit henüz erken olmasına rağmen o dakikada kral on dördüncü Lui'nin muhıbbesi yatağından çıkmış ve ziyaretçilerin nezdine getirilmesi emrini vermiş bulunuyordu...

— Hoş geldiniz monsenyör.. Ey bakalım, bugün getirdiğiniz haberler dükünlere nisbette biraz daha iyice mi?..

Nazır cevap verdi:

— O kadar iyi değil, madam. Son aldığım raporlarda Sentantuan mahallesinde büyük bir durgunluk mevcut olduğu bildirilmektedir.

Gnaifonun anası nazırın sözünü katedip dedi ki:

— Şu halde iyi haberleri hâmlen buraya geldiğiniz anlaşılır... Siz ise bunun aksini söylemektesiniz...

Şamiyar cevaba müsaadale:

— O kadar acele buyurmayın, Madam, dedi. Vakti Sentantuan mahallesinde derin bir sessizlik hüküm sürmekte ise de buna mukabil Sendeni işçileri ile Tampil suni sekensesi arasında büyük bir kaynaşma hissedilmektedir.

— Fikrinize yakını bir tehlikeye mi maruz bulunmaktayız?..

Nazır — Vaziyette yakını bir tehlike sezmemekte isem de yarım ne olacağını tahminden de âciz bulunuyorum...

Aynı zamanda, halen Pariste bulunan İki alay piyade askerinin biriken maas-

yı askerler mütemadiyen sızlanıp duruyorlar.

— Elde para mevcut değil mi? Kral, benim tavsiyemle sofra takımlarını darphaneye göndermiş ve bunları eritilerek para bastırmış idi...

Bu sözleri söyliyken Madam Dö Mentenon bir lâhza düşüncesini mütâkip:

— Acaba bu suretle ele geçirdiğimiz paramız yekûnu nedir?.. diye nazırdan sordu...

Nazır — Dört yüz bin frank kadar bir para hasıl oldu Madam, diye cevap verdi.

Kralın muhıbbesi teessürü gizliyemiyerek:

— Çok az... Onların bu kadar az bir para tutacaklarını hiç sanıyordum. Diye söyledikten ve biraz durduktan sonra nazıra bakıp tekrar dedi ki:

— Mösyö de Şamiyan... Şimdi gidip bu paradan yirmi bin frank ayırınız. Ve bu iki alaydan her birine onar bin frank gönderiniz...

— Baş üstüne!.. Bir de, Sentantuan varoşunda karışıklık çıkması ihtimaliyle oraya silâhşorlardan müfrezek bir-

idik. Şimdi bunlar ne olacak Madam?..

— Onları yola çıkarmak lâzım.

Sentantuan varoşuna gönderilecek yerde, silâhşorların bazı mühim geçit yerlerini tutmuşlar daha muvafık buluyorum. Bu suretle amele mahsur bir vaziyette bırakılmış olacaktır.

Mütaleanız çok müsp, Madam... Fakat her şeyden evvel, Paris ahalisini teskin etmek lâzım... Fikriniz kalırsa yüzde on kazanç vergisinin kaldırılmasına dair bu sırada bir ferman nesredilmesinde heyecanda bulunan efkâr üzerinde iyi bir tesir husule getirir...

— Acaba bu mütaleanızı krala da aytınız mı, mösyö de Şamiyar?..

— Hayır Madam?.. Yalnız fikrimi açık bir surette bildirmek için beni pek ziyade tazyik eden krala, yeniden bazı vergiler ihdasının hiç bir suretle muvafık olamayacağımı anlattım...

Nazır biraz daha orada kaldıktan sonra, siyah silâhşorların kumandanına müfrezesini alıp yola çıkmasını emrini vermek ve piyade alaylarına verilecek parayı da alâkadarlara göndermek üzere Madam de Mentetonu...

— Her halde bu gelen benim sadık oda hizmetçim olacak, dedikten sonra karpıya doğru dönüp «girs» diye seslendi...

Madamın tahmini veçhile bu gelen oda hizmetçisi Jermen idi...

Polis dairesine mensup bir hafife ona müraacatla hanımıyla gayet mühim ve müstaecl bir iş için görüşmek istediğini söylemiş, kız da bunu haber vermek üzere kralın odasına girmişti...

On dördüncü Lui hafiyenin nezdine getirilmesi emrini verdi...

Jermenin delâletle odaya giren ha-

TELGRAF HABERLERİ

Bitaraf memleketler üstünde tayyare uçuşları sıklaştı, muharebe de oldu

İsveçte uçan üç Alman tayyaresinden ikisi düşürüldü

Briksel, 21 (A.A.) — Paliseul münakaşasında hüviyetleri tesbit edilemeyen dört tayyare arasında bir muharebe olduğu müşahade edilmiştir.

Son zamanlarda Belçika arazisi üzerinde Fransız ve Alman tayyareleri uçuş olduğu için, Belçika hükümeti Alman ve Fransız hükümetlerine şiddetli protesto notaları göndermiştir.

Stockholm, 21 (Ö.R.) — İsveç istihbarat bürosu, Varnlend eyaletinin cenebünden ve Dalstend eyaletinin şimalinden İsveç hududu üzerinden üç Alman tayyaresinin uçuşunu bildirmektedir.

Bunlardan biri Trolnattan civarında tayyare dafi toprakların ateşine maruz kalmış, ikincisine ise Nolndal civarında mermi isabet ederek Goteborg açıklarında denize düşmüştür.

Üçüncü Alman tayyaresi Borlaenge civarında yere inmek mecburiyetinde kalmıştır.

İSVİÇREDE

Bern, 21 (Ö.R.) — Bal şehri üzerinden uçan bir Alman bombardıman tayyaresi benzini kalmadığı için meydana inmeğe mecbur kalmıştır. Tayyarenin dört kişiden ibaret olan mürettebatının tevkif edileceği tahmin olunmaktadır.

Norveç hariciye nazırı beyanatta bulundu

Diyor ki : «Almanlar, yalnız ordu ile harbetmiyorlar, tayyare bombardımanlarıyla sivil halkı imhaya çalışıyorlar...»

Stockholm, 21 (Ö.R.) — Norveç hariciye nazırı Koht demıştır ki : «Almanların yalnız Norveç askerlerine karşı harbettikleri iddiası pek büyük bir yalandır. Almanlar, küçük Norveç kasabalarına bombalar savurdular. Sıradan bilhassa halk yığınlarını bombalamakla harpte neyi istihdaf ettiklerini gösteriyorlar.

Eğer insanlığın vicdanı bu cinayetlerden sızılıyorsa buna, bundan sonraki harplerde bir son verilmesi için yapılacak şeyi şimdiden göz önünde tutmalıdır. Zihniyete bakın ki biz yurdumuzu müdafaa ettiğimiz için haksızız. Hak, kuvvetlinindir!»

Garpta harp kızıştı

Paris, 21 (Ö.R.) — Dün gece Garp cephesinde Alman devriye kolları tarafından müteaddit baskınlar yapılmış ve bunlar muvaffakiyetle püskürtülmüştür. Mozel ve Ren vadisinde topçu düellosu pek şiddetli idi.

Macaristan, topraklarından yabancı asker geçirmeyecek

Macarlar Rumenlerle dost olmak için şartlar koşuyorlar

Macaristanın muhalif parti lideri ve tanınmış siyasi şahsiyetlerden biri olan Doktor Ekhart, Fransızca Pari Soir gazetesi muhabirine, Macaristanın siyasetini bildirir şayanı dikkat beyanatta bulunmuştur.

Mülakatı aynen naklediyoruz:

Doktor Ekhart Amerikaya müteveccihen hareket etmeden evvel kendisinin siyasi bir mülakatı rica etti. İtalyan, Macar, Yugoslav yakınlaşmasının mevzuu bahis olduğu bugünlerde Doktor Ekhartın fikirleri enteresan olurdu:

— Ekselâns, Macar - Yugoslav münasebetlerinin bugünkü ve bu yakınlaşmanın tabii devamı olan Roma - Belgrad - Budapeşte münaselesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Hiç tereddüd etmeden şu cevabı verdim:

— Evvelâ şunu söyleyeyim ki ben bu hendesi tabirlerden pek hoşlanmıyorum. Sonra böyle bir meselesten bahsetmek de pek acele bir hareket olur.

Fakat Macaristan ile Yugoslavya arasındaki münasebatın sıklaşması şayanı arzudur. Ancak bunun merhale merhale yapılması lâzımdır. İşi aceleyle getirmek, hakikaten yapmak istediğimiz işi tehlikeye düşürür.

Dayanamadım:

— Eğer anlayabildimse, Macaristan, aceleyle gelmek istemiyor zannımdır.

Dedim. Sustu ve tasdik eder gibi başını eğdi.

— Yugoslavya ile Macaristan arasında halledilmemiş arazi meselesi var mıdır?

— Bugün müsterek menfaatlerimiz o kadar kuvvetlidir ki bu arazi meselesinin hiç bir aktualitesi kalmamıştır. Bilirsiniz ki biz Yugoslavyadan bir toprak ilhak etmeyi düşünmüyoruz. Buna mukabil Yugoslavyanın kabili müdafaa askeri hududlarına malik olmak istediğini de anlıyoruz. Çünkü Yugoslavya artık 1914 deki vaziyete düşmek istememektedir. Tekrar ediyoruz, Yugoslavya ile aramızdaki ufak tefek anlaşmazlıklar, komşuuna karşı mevcut derin siyasetimizi değiştirmez.

MACARİSTAN - ROMANYA

— Romen Transilvanyası için de nokta nazarını aynı midir?

Doktor Ekhart biran düşündü, sonra şu izahatı verdi:

— Transilvanya meselesi fevkalade ciddi bir iştir ve temamen başka bir görüş zaviyesi altında düşünülmelidir. Transilvanya meselesi hallolunmadıkça...

İtalyanlara göre

İngilizlerin Norveç asker çıkarması fahiş hata imiş

Roma, 21 (Ö.R.) — İtalya matbuatı son haftanın hadiselerini tahli ederken başlıca yerı müttefiklerin Norveç asker ihraç etmelerine tahsis ediyorlar. İtalyan siyasi mahfilleri, İngilizlerin Norveç asker ihraç etmesinin İngiliz imparatorluğu tarihinde fahiş bir hata olduğu kanaatini izhar ediyorlar.

Yeni gelen muhacirler ve belediye vergisi

Ankara, 21 (Hususî) — Yurdumuzla gelen muhacirlerin bilfiil müstahsil oluncaya kadar belediye vergi ve resimlerinden muaf tutulmalarını Sıhhat ve kâletli dahiliye vekâletinden temenni etmiştir. Keyfiyet tetkik edilmektedir.

Münhal valilikler

Ankara, 21 (Hususî) — Çoruh ve Denizli valilerinin tekaüde sevkleri ile açılan bu iki valiliğe ve halen vekâletle idare edilen bazı valiliklere mayıs ayı içinde tayinler yapılacaktır.

Yeni Millî müdafaa kanunu başvekalâtte

Ankara, 21 (Hususî) — Millî Müdafaa koruma kanun lâiyhası alâkadar vekâlet tarafından başvekalâtte takdim edilmiştir. Lâyiha İcra Vekilleri Heyetinde görüşüldükten sonra yakında B. M. Meclisine verilecektir.

İngiliz veliahtı 14 yaşında

Londra 21 (Ö.R.) — Veliaht prenses Elizabet bugün on dört yaşına girmiştir. Bu mesut hâdise bütün İngilterede halk arasında tesit ediliyor.

Prensese bu vesile ile halkın bile hediyeleşmektedir.

AMERİKANIN KANADA SEFİRİ

Vaşington 21 (A.A.) — Hariciye nazırı Mr. Hull beyanatta bulunarak Amerikanın Kanada sefiri Crovelli'nin Nev Jersey devletinde ilk intihabatın yapılacağı tarih olan 23 nisanda istifa edeceğini bildirmiştir.

Crovelli, âyan âzâlığına namzetliğini koymuştur.

Ankara Radyosu

BUGÜN

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs./120 Ww
T. A. Q. 19.74 m.15195 Kcs./ 20 Ww.
T. A. P. 31.70 m. 9465 Kcs./ 20 Ww.

12.30 Program, ve Memleket saat ayarı, 12.35 Ajans ve Meteoroloji haberleri, 12.50 Müzik: Muhtelif şarkılar (Pl.), 13.30/14.00 Müzik: Karışık Müzik (Pl.), 18.00 Program, ve Memleket saat ayarı, 18.05 Müzik: Radyo Caz orkestrası, 18.40 Konuşma (Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından), 18.55 Serbest saat, 19.10 Memleket saat ayarı, Ajans ve Meteoroloji haberleri, 19.30 Müzik, Çalanlar: Fahri Fersan, Refik Fersan, Reşad Ezer, 1 — Okuyan: Necmi Rıza Ahıska, 1 — Pegrev, 2 — Şevki bey - Uşak şarkı: (Bir meleksiya peri), 3 — Lem'i - Uşak şarkı: (Seni arzu eder), 4 — Şevki bey - Uşak şarkı: (Ey gözüm ağlama), 5 — Dede - Şehnaz şarkı: (Sana ey canımın canı), 6 — Tanburî Cemil B. - Şehnaz şarkı: (Feryad ki feryadına), 7 — Saz semaisi, 2 — Okuyan: Semahat Özdenese, 1 — Cevdet Çağla - Şevkeza şarkı: (Hicran gibi alemde), 2 — Osman Ebinc - Şevkeza şarkı: (Kalbim yaralı), 3 — Hacı Arif bey - Suzinak şarkı: (Papusuna ermek üzere), 4 — Hacı Arif bey - Suzinak şarkı: (Yeter hicranlı gözler), 5 — Mustafa Nafiz - Suzinak şarkı: (Sensiz bu sabah), 6 — Mustafa Nafiz - Suzinak şarkı: (Ümitsiz bir sevgile), 20.15 Konuşma (Fen ve tabiat bigileri), 20.30 Müzik, Çalanlar: Kemal N. Seyhoun, Fahri Kopuz, İzzettin Ökte, Cevdet Çağla, 1 — Okuyan: Melek Tokgöz, 1 — Sadettin Kaynak - Hüseyin şarkı: (Göresin mi geldi), 2 — Dede - Hicaz şarkı: (Şu köylünün yosma kızı), 3 — Bedriye Höğör - Hicaz şarkı: (Mümtezi aşkımla), 2 — Okuyan: Mustafa Çağlar, 1 — İsmail Hakkı Bey - Ferahfeza Beste: (Çağlayan cıvı sisirikle), 2 — İsak Varan - Ferahfeza şarkı: (Seyretmek için), 3 — Yesari Asım - Sultani Yegâh şarkı: (Biz Heybelide), 4 — İsmail Hakkı-Ferahfeza şarkı: (Mehdaptı güzel olur), 21.00 Müzik: Karnavoz ve havallı türk ve oyun havaları, Müzafer Firatlı ve Kemeçer Hasan Sâzeri, 21.15 Konser takdimi: Halil Bedî Yönetken, Müzik: Radyo orkestrası (Şef: H. Ferid Alnar), 1 - G. Rossini: Wilhelm Tell uvertürü, 2 - A. Borodin: Poloveç dansları, 3 - Fr. Schubert: Rosamunde müziği, 4 - Joh. Strauss: Mayı Tuna vals, 22.15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri: ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nakit borsası (Fiyat), 22.20 Müzik: Cazband (Pl.), 23.25/

İngiliz şehirleri balon barajlarıyla nasıl müdafaa ediliyor?

LONDRA — Bugün Londra ile İngiltere ve İskoçyanın bütün büyük şehirlerini müdafaa eden balon barajları, yirmi sene evvelki iptidai sistemden pek farklıdır. Bir müdafaa silâhı olmaaktaki rolleri ilmen ilâh edilmiştir. Bununla beraber, eski sistem de pek tesirli değildir. Bu nevi bir balon barajına çarpmak yitülden yere düşen bir tayyarede bulunan bir subayın beyanatı bunun bir delilidir.

Tayyare subayı macerasını şöyle anlatmıştır :

— Rasdımın birden bire bağırması üzerine, uzanan kolunun istikametine gözlerimi çevirdim ve şehrin bir balon barajı ile müdafaa edildiğini gördüm. Bu baraj, birbirlerinden 50 yarıdalık bir mesafede duran balonlardan sarıklımsı çelik bir ağdan ibaretti. Balonlar takriben dört bin kademlik bir mesafede bulunuyordu. Tayyarem sakatlanmış olduğundan, balonların üzerinden geçmek kabil değildi. Binaenaleyh, çelik ağın her hangi bir tarafına belki vurmam ümidiyle ilerledim.

Rasdım, tam üzerimizdeki balona derhal ateş etti. Onu ateşleyerek ağı düşürmek istiyordum. Lâkin beyhude yere uğradık. Artık balonun altından geçiyorduk ve bir lâha için bu mâniayı salimen aşmıştık zannettim. Lâkin tayyare birden bire şiddetli bir şekilde sarsıldı ve geriye doğru atıldı. Tayyarenin burnunu derhal yere çevirdim, lâkin sürat müşiri, süratin saatte yalnız otuz mil olduğunu gösteriyordu.

Tayyarenin neden müvazenesini kaybedip yere doğru düldüğünü merak ediyordum. Eleron kontrolleri ağı çarptığımız anda ârıyaya uğramıştı. Balon ile ağı sürükliyerek, inmeğe başladık. Kesif ağaçlarla örtülü olan araziye yaklaştık. Kanatlar ve tayyarenin gövdesi şarapnel taneleriyle delik delik edilmiş bir haldeydi, kuyruk irtibat telleri ârızalanmıştı. Toprağa çarptığımız vakit tayyarenin burnu yere gömüldü ve kanatların biri parçalandı.

YURDDAŞ..

İşin fenası yoktur. İşini fena yapan vardır. Vatandaşların bir şartı da işini sevmektir.

ULUSAL EKONOMİ VE ARTIRMA KURUMU

SON HABER

Eski Mebus Sırrı Bellioğlu

Orduyu hükümet aleyhine tahrikten suçlu

Yakında askeri mahkemeye veriliyor

Ankara, 21 (Yeni Asır) — Sabık Kocaili meb'usu Sırrı Bellioğlu hakkındaki tahkikat evrakı tedkik olunmaktadır. Sırrı Bellioğlu'nun muhakemesinin askeri mahkemede yapılması için icap eden formaliteler ikmal edilerek yakında İstanbul'a tebliğ olunacaktır.

Sabık vekil ve meb'us, orduyu hükümet aleyhinde tahrike teşebbüs etmek suçundan muhakeme edilecektir.

Bursa Askerî Lisesinde dün merasim yapıldı

Bursa, 21 (A.A.) — Askerî liseyi ikurmay Albay Ekrem Atscl, yarınun mal ederek harp okuluna gitmek üzere bulunan gençlere mükâfat tevzi merasimi dün yapılmıştır.

Vali muavini ile Tümen kumandanı, Halk Partisi, Halkevi reisleri ile askerî ve mülki erkân, kadın, erkek yüzlerce davetli merasimde hazır bulunmaktadırlar.

Gençlerin bir ağzından söyledikleri istiklâl marşı ile merasime başlanmış ve bunu takiben söz alan mektep müdürü Kurmay Albay Ekrem Atscl, yarınun genç subaylarına tam bir baba şefkatı ile kıymetli öğütler ve direktifler vermiştir.

Mektep müdürünün bu hitabesine üç genç lise öğrencisi de katılmıştır.

Tümen kumandanı tarafından, liseden derece alarak çıkanlara ve sınıf birincilerine mükâfatların verilmesini takiben de bütün mektep talebelerinin iştirak eylemiş oldukları bir geçit resmi yapılmıştır.

İngiltere - Sovyetler ticareti

Almanya göz önünde tutularak yapılacak

Sovyetler Almanyaya İngiliz malı göndermeyecekler

Londra 21 (Ö.R.) — Sovyetler birliği hükümetiyle İngiltere arasında, harbin hususiyetleri nazarı itibara alınarak, harp zamanına mahsus bir ticaret anlaşması akdi hakkında mütabakat hasıl olmuştur.

Geçen hafta Sovyetlerin Londra elçisi Malski ile yapılan temaslardan sonra tekrâr ettirilen esaslar hakkında bugün Malski malûmatlar edilmıştır. Londrada bu hususta yeni temaslara yapılacaktır.

İngiltere, Sovyet Rusya ile ticaret müzakereleri hazır olmakla beraber bu anlaşma, Sovyetler birliği tarafından İngiliz emtasalının Almanyaya gönderilmesine mani olacak esasları ihtiva edecek ve büyük yekûnlara baliğ olmayacaktır.

Sovyetler birliği hükümetinin bu hususta vereceği teminat, İngiltere için bir nevi garanti teşkil edecektir.

Sovyetler birliği ile yapılacak itilaf Sovyetler birliği ilkesini bir Alman iptidai ve yiyecek maddeler anbarı yapmaktan uzaklaştıracaktır.

Esasen Moskova, Berlinin mütemadi taleplerinden bizzat olmuştur.

İsviçre ordusu kendi hudutlarını korumağa hazır bulunuyor

Bern, 21 (Ö.R.) — İsviçre ordusunun askeri manevraları pek muvaffakiyetli olmuş ve cenebi müşahitlerle atışemillerler bu manevraların sonunu görmüşlerdir.

İsviçre ordusunun, kendi hudutlarını koruyacak bir vaziyette olduğu anlaşılmaktadır.

“Dünya haritası yeniden çizilecektir”

“İngilterenin silâha sarılması namusluca bir hareket olmuştur,”

(Loid Corcum) nutku

Loid Corcum nutuk söylerken gösteren iki poz

Karnovom, 21 (A.A.) — Loid Corç, müntehiplerine karşı tradettiği bir nutukla muharebe hakkındaki düşüncelerini anlatmıştır. Loid Corç ezimle demiştir ki :

— Ben, bizi harbe sürüklemek bahsinde yapılmış olan manevralara ve harbe tekaddüs eden müddet zarfındaki yanlış hareketlere dair olan mütalâamı değiştirmiş değilim. Fakat harbin esbabı hakkındaki mütalâamda da bir tedbül yoktur. Bizim silâha sarılmamız çok doğru ve namusluca bir hareket olacaktır.

Bu imzalar arasında muhafazakâr ve amele partisine mensup bir çok muhafazakâr ve amele partisi mensupları da vardır.

Yeni İngiliz Kuvvetleri Norveçte

Harp çok şiddetlendi

İki taraf ta ağır zayıat verdiler. Almanlar şimalde rücata başladı, Cenupta ilerleyişleri yavaşladı

— BAŞTARAFI 1 İNCİ SAHİFEDE —

dar imtidat ettiğini haber veriyor. NORVEÇ KAHRAMANCA DÖĞÜŞÜYOR

Stokholm 21 (Ö.R) — Norveç hududundan bildiriliyor:

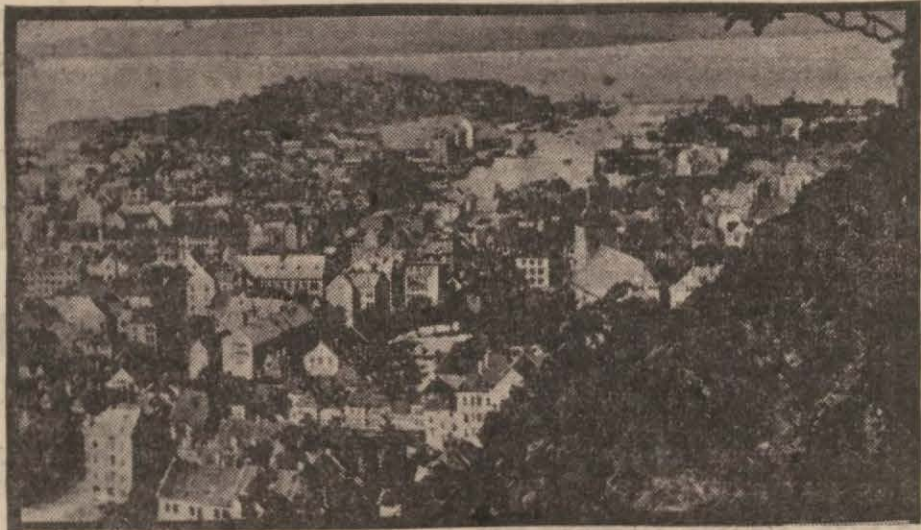
«Norveç ordusu büyük bir kahramanlıkla yurdunu karış karış müdafaa etmektedir. Bazı cepelerde gerileme varsa da bazı kısımlarda da büyük terakiler kaydedilmiş ve bir kaç kasaba istirdat edilmiştir.

Müttefik kuvvetlerinin yetiştiği her yerde Norveçliler vaziyetlerini ıslah etmekte ve kaybettiği yerleri kısa bir zamanda istirdat etmektedir.

İngiliz tayyareleri Norveçteki bütün Alman hava üslerini daimi surette bombalamakta ve Alman tayyarelerinin peşini takip etmektedir.»

NORVEÇ KITALARI YENİ MEVKİLER ALDI

Stokholm 21 (A.A) — Norveç kitalarının yeni mevziler ıssal etdikleri bir Norveç tebliğinde bildirilmektedir. Bazı cüzümlar düşmanla temasa geçmiştir.

Bedbaht Norveçin çığnenen şehirlerinden Bergen

HEGOE KALESİ DAYANIYOR

Stokholm 21 (A.A) — Norveç hududundan gelen malûmata göre Hego kalesi henüz mukavemet etmektedir. Kalenin bataryaları Vaernes hava meydanını tahrip etmiştir.

Kalede ancak 100 kişi bulunmasında

laen eyaletinin şimalinde Norveç hudut muntakasında Alman kitaları görülmüştür. Bu askerler hudut gümrük binasına girerek bir müddet meşgul olmuşlar ve bilâhara uzaklaşmışlardır.

NARVIKTE SÜKÜN

Berlin 21 (A.A) — Narvikten bildirildiğine göre dün bu muntakada sükunet hüküm sürmüştür.

NARVIK HARABE HALİNE GELDİ

Berlin 21 (Ö.R) — Alâkadar mahfillere gelen malûmata göre, Narvik limanına giren İngiliz harp gemileri, Narvik şehrinin ve şehir civarında bulunan Alman kuvvetlerini bombardıman etmişlerdir. Şehir harabe haline gelmiştir. Ölüler ve yaralılar çoktur.

NOT — Berlin radyosunun dün gece verdiği bu haber hakkında diğer kaynaklardan hiç malûmat alınmamıştır.

HAMARDA SİVİL HALKI BOMBALADILAR

Londra 21 (Ö.R) — Alman tayyareleri Norveçin Hamar şehrinin şimali şarkisinde kâin bazı kasabaları bombalamışlardır. Sivil halktan ölenler vardır. Almanlar bilhassa insanların toplu olarak bulundukları cadde ve sokaklara bombalar savurmuşlardır.

ALMANLARIN ALDIKLARI YERLER

Stokholm 21 (A.A) — Alman kitalarının Troneo Hinne cenubu garbisinde Orkdal muntakasını tahkim etmekte oldukları haber alınmıştır.

Oslo'dan şimali şarkî istikametine ilerleyen Alman kitaları şiddetli muharebelerden sonra Elvernöyü ıssal etmişlerdir. Diğer taraftan haber verildiğine göre Hamar da Almanların elindedir.

Norveç hariciye nazırı ve Amerikanın Norveçteki kadın sefiri

lerdir.

Astlandet muntakasındaki muharebeler İngiliz kitaları da iştirak eylemektedir.

Rands fiyordı civarında iki Alman tankı tahrip edilmiştir.

20 Nisan tarihinde Alman tankları Dombas civarında kâin Renaossen bombardıman etmişlerdir. Son Alman paraşütçileri olan takriben elli kişi yere indikleri anda esir edilmişlerdir.

rağmen Almanların yaptığı iki taarruz da tardedilmiştir.

Harpen evvel bu kalede bir tek muhafız bulunduğu ilâve edilmektedir.

ISVEÇ HUDUDUNDA

Stokholm 21 (Ö.R) — İsveçin şimali garbi sahilinde kâin Stramstaddan bildiriliyor:

«Dün, Almanyanın Norveç istilasından beri ilk defa olarak İsveçin Bohus-

Amerikada harp havası artıyor

Japon ihtirası ve Nazi tehlikesi Amerikayı harba doğru sürüklemektedir

— BAŞTARAFI 1 İNCİ SAHİFEDE —

tanı meselesi, Amerikayı şimdi tetik duruma sevk ediyor.

NE OLACAK?

Senato hariciye encümeni telâstâr. Encümen azaları Avrupa harbının en sıkışık bir zamanında Japonya tarafından yapılan hazırlığı hoş görmedikleri her vesile ile ihsas ediyorlar.

VELSİN SÖZLERİ

Amerika hariciye müsteşarı Velsin şu sözleri de pek manidardır:

«Reis Ruzveltin şimdi bir sulh teğbüüsüne girişeceğini zanneylemek hatadır. Donanmamız, bizi kendi kıtımızda ve bütün hür milletleri kendi hudutları dahilinde hür yaşatmak gibi bir gayeye hizmet için hazırlanmalıdır.»

HULL'UN BEYANATI

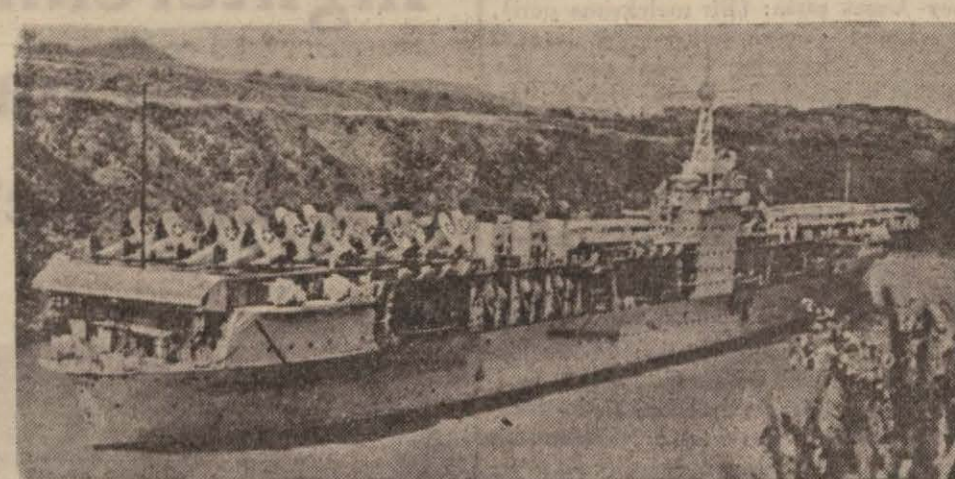
Hariciye nazırı Hull'un Nevyork Sun muhabeirine verdiği beyanata da gözden geçirelim:

«Japonya ile aramızda ötedenberi devam eden ihtilâflar tetkik edilmektedir.»

Georciya Warmbrings, 21 (A.A) — B. Ruzvelt dahili siyaset hakkında bir nutuk irat etmiştir. Reiscümhur, üçüncü defa intihâbı hakkındaki kanaatini ifşa etmeden Neuv Deal siyasetini müdafaa etmiş ve bu kanunun tatbikine devam edilmesini tavsiye eylemiştir.

Jaffersonun yıldönümünü tesit eden genç demokratlara hitaben radyoda bir nutuk söyleyen Mister Ruzvelt, şimdi cümhuriyetçiler tarafından yapılmakta olan mücadeledeki demagojiyi tenkit etmiş ve kendisini Amerikayı harbe sürüklemekle itham eden bazı cümhuriyetçi namzetler tarafından yapılan hücumların hafif ve yanlış olduğunu meydana çıkarmıştır.

Ruzvelt demiştir ki:

Amerikanın kuvvetli donanmasından bir tayyare gemisi

miyeceğim. Hükümet soğukkanlılığını muhafaza etmekte ve hâdisatı dikkatle takip eylemektedir.

Biz Avrupada veya Asyada yapılmakta olan harplere iştirak etmiyoruz. Fakat Amerikanın ve Amerikan milletinin, daha iyi bir nizamın teessüsü için hiç bir şey yapmaması lâzımgeldiğini size söyleyen bazı reiscümhur namzetlerinin bu mütalesına iştirak etmiyoruz.

Vaşington 21 (A.A) — Japon sefiri B. Herinouchi B. Hull ile yapmış olduğu görüşmenin kendisinin izhar etmiş olduğu arzu üzerine yapılmış ve B. Hull'e hiç bir muhtıra tevdi etmemiş olduğunu tasrih etmiştir.

B. Herinouchi B. Aritan beyanatın-

mek tasavvurunu ifade eden hiç bir kelime bulunmadığını söylemiştir. Mumaleyle, diğer milletlerin de Felemenk Hindistanında menfaatleri olduğunu tanımakta ve Felemenk Hindistanı adalarının işlerine yapacak her türlü müdahale teşebbüsü aleyhinde Hollanda hükümeti tarafından yapılmış olan beyanatı memnuniyetle karşılamış olduğunu beyan etmiştir.

B. Herinouchi B. Hull ile yapmış olduğu görüşmenin kendisinin izhar etmiş olduğu arzu üzerine yapılmış ve B. Hull'e hiç bir muhtıra tevdi etmemiş olduğunu tasrih etmiştir.

Amerika donanmasını neden artırıyor?

Nevyork 21 (A.A) — Herald Tribune yazıyor: Amerika bahriye erkânı harbiyesinin

Norveçteki Fransız ve İngiliz kuvvetleri Trondheim'da birleşmek üzere

Roma 21 (Ö.R) — Son dakikada alınan malûmata göre Fransız ve İngiliz kuvvetleri Norveçin Trondheim muntakasında birleşmek üzere dirler. Bununla beraber Alman ordusu Norveçte yeni yerler ıssal etmiştir.

Deniz harbına gelince:

Bugün bir destroyer olmak üzere iki Alman gemisi torpillenmiş ve batmıştır. İki İngiliz vapuru da infilâk neticesinde batmıştır.

Brüksel 21 (Ö.R) — Norveç harekâtı hakkında Almanya ve Müttefikler menbalarından gelen haberler birbirini tutmamaktadır. Fakat bitaraf müşahitler, Almanların mutad propagandaları veçhile daima yalana, bâlâpervazlığa kaçtıklarını, Müttefikler tarafından verilen haberlerin sıhhati vakalarla sabit olmaktadır.

Salâhiyetler askerî münakkitler, Almanların Norveçte uzun boylu tutunamayacağına, fakat bu harbin pek çetin olacağına birleşmiş gibidirler.

İtalyanlar ne diyor?

Müttefikler Norveçte müşkülâta uğrıyacakmış.. Çünkü Almanlar mevzilerine kuvvetle yerleşmişler...

Roma, 21 (A.A) — Havas ajansı bildiriyor:

İtalyan askerî münekkittleri Norveçteki harbin uzun ve müşkül olacağı mütalesasını serdetmektedirler. Norveçteki İtalyan gazeteleri muhabeirleri bugün ilk defa olarak Norveçte Fransız kitalarının mevcut olduğunu kabul ve teslim etmektedirler.

Bu muhabeirler, hâdisatı mütalesâ ve ilâve etmeksizin anlatmakta ve cereyanı muhtemel harekât hakkındaki faraziyeler bahsinde büyük bir ketumiyet göstermektedirler. İtalyan gazetelerine nazaran müttefikler üç noktada karaya çıkmışlardır.

Namsos, Molde, ve Laerdette..

Namsosa çıkarılmış olan kuvvetlerin iki İngiliz fırkası ile bir Fransız Alpçı fırkasından mürekkep tahmin edilmektedir.

Tredjhemden pek uzak olmyan Orkula da asker çıkarılmış olması muhtemeldir. İtalyan gazeteleri, bu ihraç hareketlerinin müttefiklerin başlıca hedefleri Trondhaim olmak üzere yakında mühim çarpışmalara mukaddeme teşkil edeceği iddiasındadırlar.

İtalyan müşahitler, bu hedefe varmanın bir takım müşkülâta maruz kalacağını, çünkü Almanların mevzilerinde kuvvetle tahassun etmiş olduklarını söylemektedirler.

Meksika - Japonya pazarlığı

Meksiko 21 (A.A) — Haber alındığına göre Meksika, Japonyaya bedeli peşinen teydi edilmek şartıyla üç milyon dolarlık petrol satmağı kabul etmiştir.

Fransız başvekilinin müzakereleri...

Paris 21 (A.A) — Başvekil B. Pol Reynoud dün öğleden sonra Yunanistanın, İsviçrenin ve Bulgaristanın Paris sefirlerini kabul etmiştir. Başvekil, Fransanın eski Finlandiya sefiri Magny'yi de kabul etmiştir.

YURDDAŞ..

Yurdunu sever, işini de sever. ULUSAL EKONOMİ VE ARTTIRMA KURUMU

masını kongreden talep ederken Avrupa ve Asyayı düşündüğü kadar cenubi Amerikayı da düşünmekte olduğunu söylemekle ilgili bir şey değildir. Bu gazetenin muhabeiri garbi nısf küresinin himayesi mütalesasını izah ve tevsi etmektedir. Reiscümhur Ruzveltin sözlerini hatırlatan muhabeir şöyle diyor:

«Kuvvete karşı kuvvet çıkarmak mecburiyeti hasıl olduğu zaman en ağır yükü kimin taşıyacağını her kes bilir.» Muhabeir bundan sonra bahriye erkânı harbiye reisi Amiral Stark'ın âyan meclisinde 3486 milyon dolara baliğ olan bir inşaat programının kabul edilmesini istemiş olduğunu işaret etmekte ve icabında Amerika donanmasının bu nısf küreyi himaye edecek yekpare donanma olduğunu ve binaenaleyh en kuvvetli donanmayı inşa etmek hakkını isteyebileceğini tasrih etmektedir.

Muhabeir, muhtelif Amerika cümhuriyetlerinin deniz kuvvetlerini gözden geçirdikten ve Amerika ittifadının bir donanma vücuda getirmesi meselesini ileri sürdükten sonra şöyle demektedir: Amerika donanması ile Brezilya donanması, İngiltere ve Fransa gibi her-

Cihan Hatun

Abbasiler Devrinde Türklerin nüfuz ve kudretlerini gösteren büyük ve Tarihi Aşk romanı

Tefrika: 35 YAZAN: Curci Zeydan

Sonra (Cihan) kapıya doğru yürüdü. (Hayızran) onu takip etti. Zavallı mürebbiye birden bire zuhur eden bu yolculuk azminden müteessir oluyor, gizli gizli ağlamaktan kendini alamıyordu.

(Cihan) ise sağa, sola bakmaksızın kendi odasına doğru hızlı hızlı yürümeye başladı. Azim, cesaret, kuvveti kalp onun her hal ve tavırda nümayan oluyordu. (Hayızran) da onu takip ediyordu. Ona karşı bir itirazda bulunmaya cesaret edemediği gibi arkasında odaya girmekten çekindiğinden yavaş yavaş yürümeye başladı. Bir lâhza geçmeden (Cihan) onu odanın içinden çağırdı. Mürebbiye derhal hanımının yanına girdi. (Cihan) ahında görünen azim ve ikdam âlâmetlerine rağmen hayret ve tereddüt içinde idi. Karyolasının üzerinde oturuyordu. Mürebbiye girer girmez (Cihan) şöyle dedi:

— Hâlâ (Saman) avdet emedi mi?

— Hayır, hanımıcım! bu sabah onu hiç görmedim.

(Cihan) müteessir bir halde başını salladı:

— Valideciğim! gel, yanımda otur, dedi.

(Hayızran) Cihanı görmekten büyük bir heybet ve haşit duyduğu halde yanına oturdu. Cihan:

— Sana dediğim gibi buradan gideceğim. Fakat bir kimsenin bu müferekatimin sebebi anlaması caiz değildir. Konak müdürüne yakın bir yere gideceğimizi, avdet edinceye kadar mutad veçhile emvalimizi, çiftliklerimizi idare etmesini kendisine söylersin.

— Hanımıcım! emrin veçhile onu söylerim. Yakın zamanda mı hareket edeceksin?

Pek yakın bir zamanda... Her halde matem günleri bitmeden evvel... Hâlâ bir kaç günümüz daha var. Vakti tayin edeceğim. Yolculuk için buradan ne almak lâzımsa onu hazırlamak için bana muavenette bulunmanı rica ederim. Uzun bir seyahate çıkacağız. Anlıyor musun?

Mürebbiye başı ile itaat işaretini yapıp yarın ne olacağına itizaren sükût etti. Maamafih hanımının bu yolculuktan ferağat edeceğini ümit etmiyordu. Çünkü (Cihan)ın verdiği karardan dönme mutadı değildi. (Hayızran) hanımının odada yalnız bırakarak oradan çıktı.

(Cihan) o günü kendini kaybetmiş bir insan gibi buhranlar, düşünceler ile geçirdi. En ziyade kardeşi (Saman)ı düşünüyordu. Çünkü bu uzun yolculukta onun refakatine muhtaç idi. Onun da böylece bir yolculuğu arzu edeceğini zanneyliyordu.

Ertesi günün erken (Cihan) henüz uykudan uyanmadan odasının kapısı çaldı. Gelen (Saman) idi. İçeri girince (Cihan) onu gaybubeti için itip ve muahaze ile karşıladı. (Saman):

— Senden bir gün uzak bulunmam seni bu kadar merakla düşürdü ise bir ay gelmezsem acaba ne yapacaksın?

— Bir yere yolculuk yapmak mı istiyorsun?

— Her türlü iyiliğinden mahrum edildiğim bir memlekette kalmaktan ne fayda çıkar? Artık burada akrabası arasında yabancı bir adam gibi sayılıyorum. Senin başka bir mevkii var. Sen burada konak, servetin, sahibisin. Burada kalırsın. Ben ise gurbet ellerine giderim.

(Saman) bu sözleri yanık bir yürek ile söylüyordu. Onun bu hali hemşiresinin nazarından kaçmıyordu. Fakat (Cihan) onun da yolculuk fikrinde bulunmasını kendi azmine muvafık gördüğü için başka şeylere ehemmiyet vermek istemedi:

— Kardeşciğim! Seninle beraber...

— Sen de buradan müfarakat etmek mi istiyorsun?

— Evet.

— İraktan başka bir yere gitmek istediğini zannetmem. Çünkü sevdiğin (Aydoğdu) oradadır.

— İraka gitmek istiyorum. Sen de oraya gitmek ister misin?

— Seninle beraber giderim. Faka bu gibi bu yolculuk kâfi derecede tedarikatta bulunmadan ırra edilemez. Her halde bize asker refakat etmeli. Yahut büyük bir kafilâ ile beraber gitmeliyiz. Çünkü yol uzun ve tehlikelidir.

— O halde ıccap eden tedarikatta bulun. Yakında hareket etmek fikrindeyim.

(Saman)ın çehresinde sevinç âlâmi görülmüyordu. Bu adamın yüreği habasetle dolu idi. Takip ettiği gizli bir maksada binaen böyle bir neticeyi istihlal etmek için söze başlamıştı. (Cihan) Efşinden kurtulmak için bütün zihnini kağına hasretmemiş olsaydı kardeşinin ne gibi bir maksad takip ettiğini keşfetmekte güçlük çekmiyecekti. Zavallı kız bir ân tehlikenin kurtulmağı düşünüyordu. Başka bir şey aramak istemiyordu. İnsan bazen böyle aldanır. Yolculuk için tedarikatta bulunmayı (Saman)ı tevdi etti. Kendisi de Hayızran ile beraber yolculuğa hazırlanmaya başladı.

—25—

MUTAASSAM ve TÜRKLER

Diğer bir yerde zikrettiğimiz veçhile (Mutaassam) mayyete aldı. Türklerin ve sair askerî ikametene tahsis edilme üzere (Samra)yı tesis etmiş idi. (Samra) Abbasiler tarafından tesis olunan ikinci bir şehir idi ki Bağdadın şimalinde ve 50 mil mesafede kâin idi. (Mutaassam) bu şehri Diclenin sahil şarkisinde tesis ve mayyeti adamlarına mahsus olmak üzere bir takım aksama taksim eylemiş idi. Her askerî fırkaya bir yer tahsis etmiş idi. Fırkalar geldikleri yerlerin isimlerle maruf idiler. (Semerkand) den gelenlere Türk namı veriliyordu. Ferganeden gelenler Ferganeli, (Endican) dan gelenler de Endicanlı isimlerle maruf idiler. Sair yerlerden gelenlere de ayrı ayrı isimler itlâk olunuyordu. (Mutaassam) her fırkaya bir kumandan tayin etmiş idi. Kumandanların en meşhuru (Efşin) idi. Bu adam Endicanlı idi. Endicanlıların kumandanlığını deruhte etmiş idi. Kezâlik (Eşnas) da o mayyette Türk askerinin meşhur kumandanlarından idi. Bu zat iptidai emrinde Mutaassamın kumandanlarından birinin kölesi idi. (Mutaassam) onu satın almış, yüksek mekamlara yükselmiş idi. Meşhur Türk kumandanlarından (İtah) dahi diğer bir kumandanın kölesi idi. Kumandanlardan (Sima) ve saire dahi o cümleden idiler.

(Mutaassam) bu şehrin tesisine karar verince her taraftan mühendisler, kalfalar, marangozlar, demirciler ve sairiyi dâvet etti. İnşaata lâzım olan ahşap ve keresteyi Basradan, Bağdadın etrafından, Antakyadan, Suriye: sevhilinden ve sair yerlerden getirtti.

Kendi sarayını şehrin ortasında inşa ettirdi. Sarayın yanında büyük bir camii vücuda getirtti. Çarşıları, pazarları caminin etrafında yaptırdı. (Mansur) Bağdadı tesis ettiği zaman nasıl yaptı ise (Mutaassam) da aynı usulü iltizam ederek her sanat erbabı ve her ticaret sınıfı için ayrı ayrı çarşılar tahsis eyledi. Kumandanlarını kendi sarayından ve ahlinin hanelerinden ve çarşılardan uzak yerlerde yerleştirdi. (Eşnas) ı Samranın müntehayı şimalisinde kendi sarayından bir kaç mil uzakta yerleştirek